

บทที่ 4

ผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการเขียนบ้านต่อการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพผู้ป่วยวัณโรคปอด ผลการศึกษาได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for Window (Statistic Packet for Social Science) ผลการวิจัยนำเสนอในรูปตาราง โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง

ส่วนที่ 3 อัตราการตรวจเสมหะ ไม่พบเชื้อวัณโรคเมื่อสิ้นสุดการรักษา ระยะเพิ่มขึ้นของ

กลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลอาการข้างเคียงจากยาวัณโรค

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างย่อย

M แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

P แทน คำนัยสำคัญทางสถิติ

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบแบบที (Independence t-test)

χ^2 แทน ค่าสถิติในการทดสอบด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test)

df แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ป่วยวัณโรคที่ขึ้นทะเบียนรับการรักษาวัณโรคด้วยสูตรระยะสั้น 6 เดือน ณ คลินิกวัณโรค อ่าวอุดมอำเภอสัตหิรา จังหวัดชลบุรี จำนวน 50 คน แบ่งออกเป็น กลุ่มทดลอง 25 คน และกลุ่มควบคุม 25 คน แต่ในระหว่างการศึกษา พบว่า ต้อง

จำหน่ายกลุ่มตัวอย่างออกจากการทดลองก่อนสิ้นสุดการทดลอง จำนวน 5 คู่ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นวัน โรคปอดร่วมกับโรคเอดส์ และเสียชีวิตระหว่างการรักษา จำนวน 3 ราย กลุ่มตัวอย่างเป็นวัน โรคปอดร่วมกับมีภาวะแทรกซ้อนทางเดินหายใจ และเสียชีวิตระหว่างการรักษา จำนวน 1 ราย และกลุ่มตัวอย่างมีอาการแพ้ยาวัน โรค ต้องเปลี่ยนสูตรการรักษา จำนวน 1 ราย จึงคงเหลือกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาทดลองครั้งนี้ จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย พบร้อยละ 70.00 โดยกลุ่มทดลอง อายุระหว่าง 35-44 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมา มีอายุระหว่าง 45-54 ปี ร้อยละ 25.00 ส่วนกลุ่มควบคุมมีอายุระหว่าง 35-44 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.00 รองลงมาอายุ > 54 ปี ร้อยละ 25.00 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	14	70.00	14	70.00
หญิง	6	30.00	6	30.00
กลุ่มอายุ				
< 25 ปี	2	10.00	3	15.00
25-34 ปี	2	10.00	1	5.00
35-44 ปี	7	35.00	7	35.00
45-54 ปี	5	25.00	4	20.00
> 54 ปี	4	20.00	5	25.00

กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 45.00 และ 50.00 ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 80.00 และ 50.00 และมีลักษณะอาชีพที่สะดวกต่อการเดินทางมารับการรักษาที่โรงพยาบาลอ่าวอุดมอำเภอสัตหิรา ร้อยละ 90.00 และ 70.00 ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบสถานภาพสมรสและระดับการศึกษา ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) และเปรียบเทียบลักษณะอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติฟิชเชอร์ (Fisher's Exact test) พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และลักษณะอาชีพ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($\chi^2 = 0.64$, p-value = 0.73, $\chi^2 = 4.09$, p-value = 0.13 และ $\chi^2 = 2.50$, p-value = 0.24 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ลักษณะอาชีพ และผลการทดสอบความแตกต่างของสัดส่วนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ลักษณะของกลุ่ม ตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)		p-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สถานภาพสมรส					$\chi^2 = 0.64$ 0.73
คู่	9	45.00	10	50.00	
โสด	6	30.00	7	35.00	
หม้าย หย่าร้าง	5	25.00	3	15.00	
ระดับการศึกษา					$\chi^2 = 4.09$ 0.13
ไม่ได้ศึกษา	1	5.00	3	15.00	
ประถมศึกษา	16	80.00	10	50.00	
สูงกว่าประถมศึกษา	3	15.00	7	35.00	
ลักษณะอาชีพ					Fisher's Exact test = 2.50 0.24
สะดวกต่อการรักษา	18	90.00	14	70.00	
ไม่สะดวกต่อการรักษา	2	10.00	6	30.00	

ร้อยละ 55.00 ของกลุ่มทดลองมีอาชีพรับจ้าง รองลงมาไม่ได้ประกอบอาชีพ พบร้อยละ 20.00 ใช้สิทธิบัตรทองหรือบัตร 30 บาทในการรักษาพยาบาลมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 85.00 มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน และ 4-6 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 และ 35.00 ตามลำดับ ผู้ดูแลกลุ่มทดลองเป็นบุคคลกลุ่มอื่น ๆ มากที่สุด พบร้อยละ 35.00 รองลงมา คือ คู่สมรส พบร้อยละ 30.00

ร้อยละ 50.00 ของกลุ่มควบคุมมีอาชีพรับจ้าง รองลงมาไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็น ร้อยละ 30.00 ใช้สิทธิบัตรทองหรือบัตร 30 บาทในการรักษาพยาบาลมากที่สุด ร้อยละ 90.00 ผู้ดูแลกลุ่มควบคุมเป็นคู่สมรส พบร้อยละ 40.00 รองลงมาคือบิดามารดา พบร้อยละ 20.00 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ สิทธิในการรักษาพยาบาล จำนวนสมาชิกครอบครัว และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ดูแลกับผู้ป่วย ในกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ				
รับจ้าง	11	55.00	10	50.00
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4	20.00	6	30.00
เกษตรกร	3	15.00	2	10.00
ค้าขาย	2	10.00	2	10.00
สิทธิในการรักษาพยาบาล				
บัตร 30 บาท, บัตรทอง	17	85.00	18	90.00
ประกันสังคม	2	10.00	1	5.00
ไม่มีสิทธิ	1	5.00	1	5.00
จำนวนสมาชิกครอบครัว				
1 – 3 คน	11	55.00	14	70.00
4 – 6 คน	7	35.00	4	20.00
7 – 9 คน	2	10.00	2	10.00
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ดูแลกับผู้ป่วย				
กลุ่มอื่น ๆ	7	35.00	3	15.00
คู่สมรส	6	30.00	8	40.00
บุตร	4	20.00	3	15.00
บิดา มารดา	2	10.00	4	20.00
พี่น้อง	1	5.00	2	10.00

กลุ่มทดลองมีดัชนีมวลกายในระดับปกติและระดับต่ำ ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 50.00 และ 45.00 ตามลำดับ เช่นเดียวกับกลุ่มควบคุมที่มีดัชนีมวลกายในระดับปกติและระดับต่ำ ร้อยละ 45.00 และ 50.00 ตามลำดับ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับดัชนีมวลกาย

ระดับดัชนีมวลกาย	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปกติ (18.5-22.9)	10	50.00	9	45.00
ต่ำ (< 18.5)	9	45.00	10	50.00
เสี่ยงต่อโรคอ้วน (23.0-24.9)	1	5.00	1	5.00

ร้อยละ 15.00 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตรวจพบเชื้อเอดส์ในเลือด ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผลการตรวจเลือดหาเชื้อเอดส์

ผลการตรวจเลือดหาเชื้อเอดส์	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่พบเชื้อเอดส์	17	85.00	17	85.00
พบเชื้อเอดส์	3	15.00	3	15.00

ก่อนการทดลอง ค่าเฉลี่ยคะแนนการดูแลสุขภาพทั่วไปโดยรวมของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม อยู่ในระดับปานกลาง ($M = 1.10$, $SD = 0.48$ และ $M = 1.04$, $SD = 0.28$ ตามลำดับ) โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยคะแนนการดูแลสุขภาพทั่วไปรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อย 6-8 แก้วทุกวัน ที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติอยู่ในระดับดีทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ($M = 1.75$, $SD = 0.44$ และ $M = 1.60$, $SD = 0.50$ ตามลำดับ) ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการปฏิบัติด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป
ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การปฏิบัติด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n = 20)			กลุ่มควบคุม (n = 20)		
	M	SD	ระดับปฏิบัติ	M	SD	ระดับปฏิบัติ
1. กลุ่มตัวอย่างออกกำลังกายอย่างน้อย สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 20-30 นาที	0.55	0.69	ปานกลาง	0.70	0.73	ปานกลาง
2. กลุ่มตัวอย่างรับประทานอาหารเช้า มือ ทุกวัน	1.05	0.51	ปานกลาง	1.10	0.45	ปานกลาง
3. กลุ่มตัวอย่างรับประทานอาหารเช้า เพียงพอ ทุกมือ	0.90	0.55	ปานกลาง	0.90	0.55	ปานกลาง
4. กลุ่มตัวอย่างรับประทานอาหารเช้า ประเภทเนื้อสัตว์ ไข่ หรือนม ทุกมือ	1.00	0.56	ปานกลาง	1.05	0.22	ปานกลาง
5. กลุ่มตัวอย่างรับประทานผักและผลไม้ ทุกมือ	1.10	0.55	ปานกลาง	1.20	0.41	ปานกลาง
6. กลุ่มตัวอย่างดื่มน้ำสะอาด อย่างน้อย 6-8 แก้ว ทุกวัน	1.75	0.44	ดี	1.60	0.50	ดี
7. กลุ่มตัวอย่างนอนหลับพักผ่อนได้ เพียงพอ ทุกวัน	1.20	0.52	ปานกลาง	1.10	0.45	ปานกลาง
8. กลุ่มตัวอย่างหลีกเลี่ยงการสัมผัสควันบุหรี่	1.05	0.95	ปานกลาง	0.80	0.95	ปานกลาง
9. กลุ่มตัวอย่างหลีกเลี่ยงการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น สุรา เบียร์ ชาคองเหล่า เป็นต้น	1.30	0.87	ปานกลาง	0.90	0.97	ปานกลาง
รวม (เฉลี่ยรายข้อ)	1.10	0.48	ปานกลาง	1.04	0.28	ปานกลาง

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง

หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ($M = 1.60$, $SD = 0.24$) แต่ผลการปฏิบัติรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดี 3 ด้าน ได้แก่ การดูแลสุขภาพทั่วไป ($M = 1.83$, $SD = 0.25$) การไปตรวจตามนัด ($M = 1.95$, $SD = 0.22$) และการรับประทานยา ($M = 1.78$, $SD = 0.30$) มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ($M = 1.44$, $SD = 0.32$) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์รายการกิจกรรม พบว่า ด้านการดูแลสุขภาพทั่วไปและการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ยังมีกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับปานกลาง จำนวน 6 กิจกรรม ได้แก่ ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 20-30 นาที ($M = 1.35$, $SD = 0.59$) การใช้ผ้าปิดปากจมูกทุกครั้งเมื่อไอ ($M = 1.22$, $SD = 0.55$) การบ้วนเสมหะลงภาชนะมีฝาปิด ($M = 1.39$, $SD = 0.50$) การทำลายเสมหะจากภาชนะรองรับเสมหะ โดยทิ้งลงโถส้วมหรือน้ำ ทำความสะอาดหรือเผาไฟ ($M = 1.44$, $SD = 0.51$) นอนห้องเดียวกับสมาชิกครอบครัวอื่น ($M = 1.24$, $SD = 0.97$) และการเดินทางไปในที่ที่มีผู้คนมาก ๆ เช่น ตลาดนัด/ ห้างสรรพสินค้า/ โรงภาพยนตร์ ($M = 1.00$, $SD = 0.56$)

ส่วนกลุ่มควบคุม มีคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 1.37$, $SD = 0.32$) ผลการปฏิบัติรายด้านอยู่ในระดับดี 3 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยการปฏิบัติที่อยู่ในระดับดี ได้แก่ การดูแลสุขภาพทั่วไป ($M = 1.67$, $SD = 0.29$) การไปตรวจตามนัด ($M = 1.70$, $SD = 0.73$) และการรับประทานยา ($M = 1.58$, $SD = 0.29$) การปฏิบัติที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ($M = 1.22$, $SD = 0.37$)

ซึ่งเมื่อวิเคราะห์รายการกิจกรรม พบว่า ด้านการดูแลสุขภาพทั่วไปและการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ ยังมีกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับปานกลาง จำนวน 10 กิจกรรม โดย 6 กิจกรรมเป็นกิจกรรมเช่นเดียวกับกิจกรรมที่กลุ่มทดลองปฏิบัติในระดับปานกลาง ได้แก่ ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 20-30 นาที ($M = 1.00$, $SD = 0.86$) การใช้ผ้าปิดปากจมูกทุกครั้งเมื่อไอ ($M = 1.06$, $SD = 0.80$) การบ้วนเสมหะลงภาชนะมีฝาปิด ($M = 1.12$, $SD = 0.78$) การทำลายเสมหะจากภาชนะรองรับเสมหะ โดยทิ้งลงโถส้วมหรือน้ำ ทำความสะอาดหรือเผาไฟ ($M = 1.29$, $SD = 0.69$) นอนห้องเดียวกับสมาชิกครอบครัวอื่น ($M = 0.44$, $SD = 0.78$) และการเดินทางไปในที่ที่มีผู้คนมาก ๆ เช่น ตลาดนัด/ ห้างสรรพสินค้า/ โรงภาพยนตร์ ($M = 0.80$, $SD = 0.62$) และมีกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับปานกลางแตกต่างจากกลุ่มทดลอง จำนวน 4 กิจกรรม ได้แก่ รับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์ ไข่ หรือ นม ทุกมื้อ ($M = 1.25$, $SD = 0.44$) หลีกเลี่ยงการสัมผัสสวนสาธารณะ ($M = 1.40$, $SD = 0.88$) รับประทานยาวันโรคเวลาเดียวกัน ($M = 1.30$, $SD = 0.47$) และการนำที่นอน หมอน ผ้าห่ม ออกไปทำความสะอาด ($M = 0.80$, $SD = 0.77$) ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนการปฏิบัติด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป
การมาตรวจตามนัด การรับประทานยา และการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การปฏิบัติด้านการดูแลสุขภาพ ทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n = 20)			กลุ่มควบคุม (n = 20)		
	M	SD	ระดับ ปฏิบัติ	M	SD	ระดับ ปฏิบัติ
การดูแลสุขภาพทั่วไป	1.83	0.25	ดี	1.67	0.29	ดี
1. กลุ่มตัวอย่างออกกำลังกาย อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 20-30 นาที	1.35	0.59	ปานกลาง	1.00	0.86	ปานกลาง
2. กลุ่มตัวอย่างรับประทาน อาหารครบ 3 มื้อ ทุกวัน	1.80	0.41	ดี	1.70	0.47	ดี
3. กลุ่มตัวอย่างรับประทาน อาหารเพียงพอ ทุกมื้อ	1.80	0.41	ดี	1.55	0.51	ดี
4. กลุ่มตัวอย่างรับประทาน อาหารประเภทเนื้อสัตว์ ไข่ หรือ นม ทุกมื้อ	1.70	0.47	ดี	1.25	0.44	ปานกลาง
5. กลุ่มตัวอย่างรับประทานผัก และผลไม้ ทุกมื้อ	1.65	0.49	ดี	1.50	0.51	ดี
6. กลุ่มตัวอย่างดื่มน้ำสะอาด อย่างน้อย 6-8 แก้ว ทุกวัน	1.90	0.31	ดี	1.70	0.47	ดี
7. กลุ่มตัวอย่างนอนหลับ พักผ่อนได้เพียงพอ ทุกวัน	1.95	0.22	ดี	1.70	0.47	ดี
8. กลุ่มตัวอย่างหลีกเลี่ยง การสัมผัสสัตว์วันนุหรี	1.65	0.49	ดี	1.40	0.88	ปานกลาง
การไปตรวจตามนัด	1.95	0.22	ดี	1.70	0.73	ดี
9. กลุ่มตัวอย่างไปพบแพทย์ ตรวจหรือรับยาตรงนัด	1.95	0.22	ดี	1.70	0.73	ดี

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การปฏิบัติด้านการดูแลสุขภาพ ทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n = 20)			กลุ่มควบคุม (n = 20)		
	M	SD	ระดับ ปฏิบัติ	M	SD	ระดับ ปฏิบัติ
การรับประทานยา	1.78	0.30	ดี	1.58	0.29	ดี
10. กลุ่มตัวอย่างรับประทานยา วันโรคเวลาเดียวกัน	1.60	0.50	ดี	1.30	0.47	ปานกลาง
11. กลุ่มตัวอย่างรับประทานยา วันโรคครบทุกชนิด	1.95	0.22	ดี	1.85	0.37	ดี
12. กลุ่มตัวอย่างรับประทานยา วันโรคครบจำนวน	1.95	0.22	ดี	1.85	0.37	ดี
การป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ	1.44	0.32	ปานกลาง	1.22	0.37	ปานกลาง
13. กลุ่มตัวอย่างใช้ผ้าปิดปาก จมูกทุกครั้ง เมื่อไอ	1.22	0.55	ปานกลาง	1.06	0.80	ปานกลาง
14. กลุ่มตัวอย่างบ้วนเสมหะ ลงภาชนะที่มีฝาปิด	1.39	0.50	ปานกลาง	1.12	0.78	ปานกลาง
15. กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ดูแล ทำลายเสมหะจากภาชนะรองรับ เสมหะ โดยทิ้งลงโถส้วมราดน้ำ ทำความสะอาด หรือเผาไฟ	1.44	0.51	ปานกลาง	1.29	0.69	ปานกลาง
16. กลุ่มตัวอย่างแยกภาชนะ หรือใช้ช้อนกลางคีตอาหาร เมื่อรับประทานอาหารร่วมกับ สมาชิกครอบครัวหรือผู้อื่น	1.63	0.60	ดี	1.60	0.68	ดี
17. กลุ่มตัวอย่างนอนห้อง เดียวกับสมาชิกครอบครัวอื่น	1.24	0.97	ปานกลาง	0.44	0.78	ปานกลาง
18. กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ดูแล ได้ซักเสื้อผ้าของท่าน รวมทั้ง ผ้าเช็ดหน้าที่ปนเปื้อนเสมหะ ผึ่งแดดหรืออบให้แห้ง	1.90	0.31	ดี	2.00	0.00	ดี
19. กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ดูแลนำ ที่นอน หมอน ผ้าห่ม ออกไปทำ ความสะอาด	1.50	0.61	ดี	0.80	0.77	ปานกลาง

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การปฏิบัติด้านการดูแลสุขภาพ ทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n = 20)			กลุ่มควบคุม (n = 20)		
	M	SD	ระดับ ปฏิบัติ	M	SD	ระดับ ปฏิบัติ
20. กลุ่มตัวอย่างหรือผู้ดูแล เปิดหน้าต่างหรือประตูห้องนอน ของกลุ่มตัวอย่างให้อากาศถ่ายเท ได้สะดวกหรือแสงแดดส่องถึง	1.75	0.44	ดี	1.70	0.57	ดี
21. กลุ่มตัวอย่างเดินทางไปใน ที่มีผู้คนมาก ๆ เช่น ตลาดนัด/ ห้างสรรพสินค้า/ โรงพยาบาล	1.00	0.56	ปานกลาง	0.80	0.62	ปานกลาง
รวม	1.60	0.24	ดี	1.37	0.32	ปานกลาง

หลังการทดลอง ร้อยละ 70.00 ของกลุ่มทดลองปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพในระดับดี และร้อยละ 30.00 ปฏิบัติในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มควบคุม ร้อยละ 35.00 ปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพในระดับดี และร้อยละ 65.00 ปฏิบัติในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 11 และ 12

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ระดับปฏิบัติ		กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
ตามแผนการดูแลสุขภาพ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับดี	(1.50-2.00)	14	70.00	7	35.00
ระดับปานกลาง	(0.50-1.49)	6	30.00	13	65.00

ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ (Independence t-test) พบว่า คะแนนเฉลี่ย การปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของกลุ่มทดลองดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p = .05$ ($t = 2.54$, $p\text{-value} = .01$) โดยคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของ กลุ่มทดลอง ($M = 1.60$, $SD = 0.24$) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพของ กลุ่มควบคุม ($M = 1.37$, $SD = 0.32$) เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามแผนการดูแลสุขภาพหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

การปฏิบัติ ตามแผนการดูแลสุขภาพ	n	M	SD	t	df	p-value (1-tailed)
กลุ่มทดลอง	20	1.60	0.24	2.54	38	.01
กลุ่มควบคุม	20	1.37	0.32			

ส่วนที่ 3 อัตราการตรวจเสมหะไม่พบเชื้อวัณโรคเมื่อสิ้นสุดการรักษาระยะเข้มข้น

ผลการตรวจเสมหะเมื่อสิ้นสุดการรักษาระยะเข้มข้นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 25 คู่ พบว่า ร้อยละ 96.00 ของกลุ่มทดลองตรวจเสมหะไม่พบเชื้อวัณโรค ร้อยละ 4.00 เสียชีวิตระหว่างการรักษา ส่วนกลุ่มควบคุม พบว่า ตรวจเสมหะผู้ป่วยไม่พบเชื้อวัณโรค ร้อยละ 68.00 พบเชื้อวัณโรคและเสียชีวิตระหว่างการรักษา ร้อยละ 12.00 และส่งต่อโดยไม่ทราบผลการรักษา ร้อยละ 8.00 ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการตรวจเสมหะเมื่อสิ้นสุดการรักษาระยะเข้มข้น ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	n	ผลการตรวจเสมหะเมื่อสิ้นสุดการรักษาระยะเข้มข้น							
		ไม่พบเชื้อวัณโรค		พบเชื้อวัณโรค		เสียชีวิต		ส่งต่อ โดยไม่ทราบผลการรักษา	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มทดลอง	25	24	96.00	0	0	1	4.00	0	0
กลุ่มควบคุม	25	17	68.00	3	12.00	3	12.00	2	8.00

เมื่อเปรียบเทียบอัตราการตรวจเสมหะไม่พบเชื้อวัณโรค เมื่อสิ้นสุดการรักษาระยะเข้มข้น ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทุกคู่ที่อยู่ในการทดลอง ตลอดระยะเวลาการรักษาระยะเข้มข้น จำนวน 20 คู่ โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p = .05$ (Fisher's Exact Test = 3.24, $p\text{-value} = .12$) จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 โดยกลุ่มทดลองทั้งหมดตรวจเสมหะไม่พบเชื้อวัณโรค ส่วนกลุ่มควบคุมตรวจเสมหะไม่พบเชื้อวัณโรค ร้อยละ 85.00 และตรวจพบเชื้อวัณโรค ร้อยละ 15.00 ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบอัตราการตรวจเสมหะไม่พบเชื้อวัณโรค เมื่อสิ้นสุดการรักษาระยะเข้มข้น ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

ผลการตรวจเสมหะ เมื่อสิ้นสุดการรักษา ระยะเข้มข้น	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)		Fisher's Exact test	p-value (1-tailed)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ไม่พบเชื้อวัณโรค	20	100.00	17	85.00	3.24	.12
พบเชื้อวัณโรค	0	0	3	15.00		

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเพิ่มเติมจากผลการทดลอง

จากการเยี่ยมบ้านตามโปรแกรมการทดลอง พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีอาการข้างเคียงจากยา อาการที่พบมากที่สุด ได้แก่ ผื่นร่วมกับอาการคัน พบในกลุ่มทดลอง ร้อยละ 35.00 กลุ่มควบคุม ร้อยละ 30.00 โดยเริ่มมีอาการตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 แต่กลุ่มทดลองเริ่มมีอาการในสัปดาห์ที่ 5-8 มากที่สุด (ร้อยละ 71.42) ส่วนกลุ่มควบคุมเริ่มมีอาการในสัปดาห์ที่ 4 มากที่สุด (ร้อยละ 50.00)

อาการข้างเคียงที่พบบรองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ผื่น (ไม่คัน) พบในกลุ่มทดลอง ร้อยละ 20.00 เริ่มมีอาการผื่น (ไม่คัน) ในสัปดาห์ที่ 2 ส่วนกลุ่มควบคุม มีอาการร้อยละ 25.00 เริ่มมีอาการในสัปดาห์ที่ 1 อาการคลื่นไส้ อาเจียน พบในกลุ่มทดลอง ร้อยละ 10.00 ในสัปดาห์ที่ 5-8 พบในกลุ่มควบคุมตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 ร้อยละ 15.00 อาการปวดตามข้อ พบในกลุ่มทดลอง ร้อยละ 5.00 กลุ่มควบคุม ร้อยละ 10.00 โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเริ่มมีอาการในสัปดาห์ที่ 5-8 อาการไข้ ปวดเมื่อยตัว (Flu Syndrome) พบในกลุ่มควบคุม ร้อยละ 10.00 มีอาการในสัปดาห์ที่ 1 และ 5-8 อาการตับอักเสบ พบในกลุ่มควบคุม ร้อยละ 5.00 โดยเริ่มมีอาการในสัปดาห์ที่ 3 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาการข้างเคียงจากยาวัณโรค

อาการข้างเคียงจากยาวัณโรค	กลุ่มทดลอง (n = 20)		กลุ่มควบคุม (n = 20)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผื่นและคัน				
ไม่มีอาการ	13	65.00	14	70.00
มีอาการ	7	35.00	6	30.00
สัปดาห์ที่ 1	1	14.29	2	33.33
สัปดาห์ที่ 2	1	14.29	1	16.67
สัปดาห์ที่ 4	0	0.00	3	50.00
สัปดาห์ที่ 5-8	5	71.42	0	0.00
ผื่น				
ไม่มีอาการ	16	80.00	15	75.00
มีอาการ	4	20.00	5	25.00
สัปดาห์ที่ 1	0	0.00	2	40.00
สัปดาห์ที่ 2	1	25.00	1	20.00
สัปดาห์ที่ 5-8	3	75.00	2	40.00
คลื่นไส้ อาเจียน				
ไม่มีอาการ	18	90.00	17	85.00
มีอาการ	2	10.00	3	15.00
สัปดาห์ที่ 1	0	0.00	1	33.33
สัปดาห์ที่ 2	0	0.00	1	33.33
สัปดาห์ที่ 5-8	2	100.00	1	33.33
ปวดตามข้อ				
ไม่มีอาการ	19	95.00	18	90.00
มีอาการ (สัปดาห์ที่ 5-8)	1	5.00	2	10.00
ไข้ ปวดเมื่อยตามตัว (Flu Syndrome)				
ไม่มีอาการ	20	100.00	18	90.00
มีอาการ	0	0.00	2	10.00
สัปดาห์ที่ 1	0	0.00	1	50.00
สัปดาห์ที่ 5-8	0	0.00	1	50.00
ตับอักเสบ (Hepatitis)				
ไม่มีอาการ	20	100.00	19	95.00
มีอาการ (สัปดาห์ที่ 3)	0	0.00	1	5.00